

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v soboto, dne 1. julija 1933.

Štev. 73.

Po zmagovitih zletnih dneh

Velik uspeh, ki ga je dosegel vidovdanski sokolski zlet v Ljubljani, zasluži, da se ga spominjamo tudi na tem mestu. Ne samo zaradi njegovega naravnost sijajnega zunanega vtisa, temveč v prvi vrsti vsled onih moralnih kvalit, ki jih je pokazal ta zlet in ki morejo kar najugodnejše vplivati na vse naše gospodarstvo.

Predvsem ta živa pestrost, ki je odlikovala zlet in ki je vedno in znova dokazovala, kako velika je Jugoslavija in kako velika sila je v njej, če je enotna. Bila je impozantna sila, ki rodi samozavest in ustvarja oni čut varnosti, ki je potreben za ustvarjanje dela. Ni se nam treba bati nobenih presenečenj in najsi se oglašajo iz tega ali onega konca Evrope vznemirjoče vesti, gre vsak od nas lahko mirno na delo, kajti smo tako močni, da moremo braniti svoj mir. In zaupanje v mir, zaupanje v nemotenost dela je dal pogled na ogromne množice iz vseh delov države in to je prva velika moralna pridobitev zleta, ki je važna tudi za naše gospodarstvo. Zakaj v začetku krize je nezaupanje in ono, ki izhaja iz tujine še v prav posebnosti meri.

Nad vse pestra, polna izrednih lepote, je bila slika, ki so jo nudili sokolski dnevi. Vse je valovalo, vse življenje je zakipelo v novem ritmu, kakor ga Ljubljana še ni videla. Ta ritem bi moral postati trajen, tako bi moralo oživeti tudi vse naše gospodarsko življenje in tako bi tudi moglo biti, če bi mi se čisto rešili starih napak. Vso to pestrost zbrati v harmonično celoto, to je ves problem Jugoslavije in našega javnega življenja. Mi pa smo uporabljali to pestrost le prepogosto, da bi onemogočili harmonično enotnost.

Ko je bila na Kongresnem trgu zbrana vsa ogromna sokolska armada v eni misli, v misli brezpogojne udanosti narodu in v duhu vstajajočega slovanstva, tedaj je vstala želja, da bi bilo vedno tako. Obenem pa tudi vprašanje, zakaj je prav za prav med nami toliko needinosti, zakaj je tako malo strpnosti, zakaj tako radi pozabljamo, da nas vendar veže vse skupaj eden in isti interes, da smo vendarle sinovi ene in iste družine. Kako vse lepše bi bilo med nami, če bi bilo več strpnosti, kako lažje bi premagovali vse težave, če bi bilo več malo več slovnosti in kako lažje bi želeli, če bi se vsaj včasih potrudili biti bratu brat!

Naj nihče v tem ne vidi kakšne slabotne sentimentalnosti, ker vsaj enkrat v letu bi bilo dobro, da prevdarimo tudi dolžnosti, ki izvirajo za slehernega iz njegove pripadnosti istemu narodu. Vsaj enkrat na leto bi morali spoznati, da so meje postavljene tudi politični needinosti in da ta nikdar ne sme postati sebi cilj.

Kar mirno moremo priznati, da gospodarstvo nikdar ne bi preživljalo sedanje stiske v tej meri, če ne bi nikdar pozabila naša politika na to temeljno nacionalno dolžnost.

Sokolski dnevi so pokazali, kako srečno bi živeli, če bi bila v nas nacionalna zavest vedno tako živa, da bi učinkovala še takrat, kadar nas ločijo politična nasprotja. Je to najvišji pomen sokolskih dni in v tem je tudi njih trajna veličina.

V tem pa je tudi njih pomen za gospodarstvo, ki ne bi niti primeroma doživljalo toliko težav, kakor jih doživlja, če bi ta interes do celote ostal živ v vsakem trenutku. Ne bi si delali medsebojno težav, temveč si medsebojno pomagali. Ne bi klicali, da je potrebno sodelovanje vseh narodov za rešitev gospodarske stiske, temveč bi sami pričeli v svojem narodu s slovnimi delom vseh. Na ta cilj so opozorili zletni dnevi s prepričujočo silo in mi smo tega opozorila veselili, ker je v njem pot k boljši bodočnosti za vse nas in za ves naš narod.

Ne odnehamo!

Obrestno mero treba znižati!

Na zadnji seji upravnega odbora Narodne banke se je razpravljalo tudi o obrestni meri banke. Nekaj članov odbora je nujno priporočalo, da Narodna banka takoj zniža obrestno mero in s tem omogoči, da bodo tudi druge banke znižale obrestno mero. Ta predlog pa je bil odklonjen in z veliko večino glasov je bilo sklenjeno, da ostane obrestna mera Narodne banke neizpremenjena.

Ceprav je s tem zopet enkrat odložena pravilna rešitev naše obrestne mere, moramo vendarle še naprej zahtevati, da se obrestna mera zniža. In to svojo zahtevo bomo nadaljevali tako dolgo, dokler ne bo tudi izpolnjena in prepričani smo, da nas bo podpirala v tem boju vsa javnost, zlasti pa vsi gospodarski krogi. V utemeljitev te naše zahteve zadostuje že samo dejstvo, da ima od vseh emisijskih bank samo še bolgarska višjo obrestno mero od naše Narodne banke. V tem izoliranem stališču naše Narodne banke je tudi najostrejša konstatirana nevedrnost njene sedanje obrestne mere.

Pa še iz drugega razloga moramo zahtevati znižanje obrestne mere. Kakor smo že poročali, je s prvim julijem avstrijska vlada določila, da smejo hranilnice pobirati za posojila največ 7 odstotkov. Avstrijski listi pišejo, da bodo tudi avstrijske banke znižale debetne obresti na to višino. To se pravi, da bodo avstrijski trgovci, industrijanci in obrtniki plačevali največ 7% obresti za posojila, dočim bodo pri nas plačevali še vedno skoraj še enkrat tako visoke obresti. Posledica tega bo, da bo naš pod-

jetnik moral zaračunati svoje blago za toliko odstotkov dražje, za kolikor bo moral plačevati višje obresti od svojega avstrijskega tovariša. Z drugimi besedami se pravi to, da bo konkurenčna sposobnost našega podjetnika za toliko odstotkov nižja, za kolikor bo moral plačevati previsoke obresti.

Ta razlika more postati za našega podjetnika tem usodnejša, ker vlada po vsem svetu tendenca, da se carine čim bolj znižajo. Kot prvi začetek tega znižanja je bilo sklenjeno carinsko premirje, ki ga je končno podpisala tudi naša država. Prav mogoče je zato, da naš podjetnik ne bo užival več one carinske zaštite ko danes in da bo vsled tega v tem težjem položaju, če bo moral plačevati skoraj še enkrat tako visoke obresti za kredit kot njegov tovariš v tujini.

Ne samo z ozirom na silno reducirani promet, ki ne daje več zaslužka za visoke obresti, temveč predvsem vsled konkurenčne sposobnosti naše industrije moramo zato zahtevati znižanje obrestne mere. Če pravi upravni odbor Narodne banke, da je proti visokemu znižanju obrestne mere, potem je pač treba, da vlada korigira ta sklep upravnega odbora Narodne banke. Prepričani smo, da bo vlada to tudi storila, saj je to zahteva vsega našega gospodarstva in saj je že mnogo poslancev sprejelo to zahtevo kot utemeljeno. Zato pa bomo tudi boj za znižanje obrestne mere nadaljevali, dokler ne bo to znižanje tudi doseženo.

Nekaj o obrtnem zakonu

Opozorila trgovcem

Ugledni trgovec nam piše: Tudi naš obrtni zakon bo treba še precej spremeniti in dopolniti, da bo odgovarjal potrebam trgovca. Za danes bi opozoril vse trgovce, ki se niso utegnili posvetiti zamudnemu delu proučevanja obrtnega zakona, na § 214., odst. 2. obrtnega zakona, ki se glasi dobesedno tako-le:

»Službodavci ne smejo dajati svojemu osebnju blaga na up. itd.«

§ 218. obrtnega zakona pa to prepoved dopolnjuje in pravi: »Terjatev za blago, ki se je dalo zoper odredbe § 214. na up, ne more službodavec ali oseba, ki je njemu enaka (§ 216.), niti iztoževati, niti na katerikoli način od pomožnega osebja izterjevati in to neglede na to, ali so nastale take terjatve med udeleženci posredno ali neposredno.«

Tako določa torej obrtni zakon! Naj trgovci dobro prečitajo te določbe, da se obvarujejo ev. škode. Sam sem mnogo premišljeval, zakaj je zakonodajalec vnesel te določbe v obrtni zakon, toda njegova namera mi je ostala popolnoma nerazumljiva. Tudi si ne morem misliti, da bi takšno določbo zahtevali trgovci ali trgovski pomočniki, ker je v nasprotju s stoletnimi običaji. Res mi ne gre v glavo, zakaj sme trgovec kreditirati komurkoli, le svojemu nastav-

ljencu ne! Kakšen smisel naj vendar ima ta paragraf?

Se bolj nerazumljiva postane ta prepoved, če si jo zamislimo v praktičnem življenju. Trgovec sprejme n. pr. v zimi brezposelnega pomočnika v službo. Ker ima pomočnik slabo in že vso ponošeno obleko, potrebuje nujno novo. Trgovec pa ima v zalogi potrebno blago, a ga ne sme dati pomočniku na up, ker mu ta ni dolžan blaga plačati. Ali ni naravna posledica te prepovedi, da bo pomočnik ostal brez nove obleke? Tako obrtni zakon naravnost prepoveduje trgovcu, da bi bil socialno čuteč do svojega pomočnika. Na drugi strani pa zakon naravnost dekretira, da mora vladati med šefom in pomočnikom skrajno nezaupanje. Tega pa vendar ni nameraval zakonodajalec!

Vse to dokazuje, da so pri sestavi obrtnega zakona sodelovali tudi gospodje, ki slabo poznajo trgovske običaje in praktično trgovsko življenje. Zato pa so prišli v zakon tudi takšne določbe, kakor sem jih omenil in ki so nujno potrebne reforme.

Je pa še dosti podobnih določb, ki so potrebne spremembe in zato bi bilo umestno, če bi se obrtni zakon še temeljito pregledal od naših združenj in se nato pričela akcija za nov in dober obrtni zakon.

Pojasnilo na članek »Kaj je s carinska postavka 419?«

V 72. številki »Trgovskega lista« z dne 27. junija t. l. sem čital v članku »Kaj je s carinsko postavko 419?«, da se je nekemu gospodu trgovcu ocarinilo kokosgumbe enkrat po zl. Din 170.—, drugič po zl. Din 200.— za 100 kg. Po postavki 419 se carinita dve vrsti gumbov, in sicer: »Dugmeta od koroze« (biljna slonovača, Elfenbeinnuss) po zl. Din 200.— za 100 kg v smislu trgovinske pogodbe z Italijo in »Dugmeta od kamenog oraha« (Steinnuss) po zl. Din 170.— za 100 kg po trgovinski

pogodbi z Avstrijo, kar oboje velja seveda tudi za Češkoslovaško in druge države, s katerimi imamo trgovinske pogodbe.

Carinska tarifa v postavki 419 ne omejuje nikjer kokosgumbov, kakor jih imenuje prizadeti gospod trgovec v svojem članku, je torej možno, da je prvič uvozil gumbe od »kamenog oraha« po zlatih Din 170.—, drugič pa od koroze po zlatih Din 200.—, ter bi v tem primeru carinarnica pravilno carinila. Obe vrsti sta iz semen dveh različnih palm ter se razlikujeta po

tem, da je gumb iz kamenega oreha mehkejši in se da lepo rezati, gumb iz koroze pa je trd, ter se pri rezanju krusi. Dotični gospod trgovec naj se prepriča, katero vrsto gumbov je dobil ter se naj v primeru pomote posluži čl. 56. car. zakona, t. j. vloži naj pri carinarnici kolka prosto prošnjo za povrnitev preveč plačane carine. Ta pravica zastara v šestih mesecih, računajoč od dneva, ko se je carina plačala. Kakor je meni znano, do 25. maja t. l. za te dve vrsti gumbov carina ni bila povišana. Carina za koroza-gumbe je bila povišana lansko leto meseca maja ali junija od zl. Din 170.— na zl. Din 200.— za 100 kilogramov.

Ivo Fröhlich,

kalkulant tv. R. Stermecki, Celje.

Kako je nazadoval naš lesni izvoz

V Zagrebu je bila ta teden 4. glavna skupščina Zveze lesnih industrijalcev in trgovcev. Skupščini je bilo predloženo obširno poročilo o stanju naše lesne industrije in lesne trgovine. Med drugim navaja poročilo tudi podatke o našem lesnem izvozu. Iz teh podatkov se jasno vidi, kako katastrofalno je nazadoval naš lesni izvoz. Pa naj govore številke:

	v letu	ton	v vrednosti mil. Din
drv	1929.	656.434	142.6
	1930.	412.641	79.0
	1931.	274.771	51.6
	1932.	196.272	31.7
rezanega lesa	1929.	1.399.163	1.398.0
	1930.	1.166.232	1.156.9
	1931.	750.097	668.7
	1932.	567.870	419.7
lesnih izdelkov	1929.	57.270	218.4
	1930.	38.486	75.6
	1931.	21.020	39.1
	1932.	15.293	23.0
tanina in ekstraktov	1929.	12.517	62.4
	1930.	14.018	65.4
	1931.	13.327	55.4
	1932.	10.022	29.4
železniških pragov	1929.	3.250.577	170.9
	1930.	2.711.955	142.0
	1931.	2.105.556	97.3
	1932.	170.987	6.9

Kakor je padel izvoz lesa, tako je nazadoval tudi domači konzum lesa, kar je bila posledica zmanjšane kupne moči prebivalstva.

Poročilo navaja dalje, da je zlasti nazadoval izvoz izvrstne slavonske hrastovine, in to vsled kontingentiranja lesnega uvoza v Franciji.

Mnogo so trpeli izvozniki vsled depresije dinarja, ki je sicer nekoliko oživila lesno trgovino, toda za drago ceno. Izvozniki so bili namreč postavljeni pred alternativo, ali da popuste na zlati vrednosti našega lesa in prodajo tudi v dejansko izgubo in si s tem ohranijo zveze in svetovnem trgu ali pa ne ranijo puste in se pustijo izžriniti iz lesnega trga. Odločili so se naši izvozniki naravno za prvo rešitev.

Težkoče naše lesne trgovine ne bodo odpravljene, dokler se ne popravijo razmere na svetovnem lesnem trgu. Večina držav se danes zapira pred uvozom lesa, ker je povsod odločilna samo želja po aktivni trgovinski bilanci. Nekatere države gredo v tem prizadevanju tako daleč, da puščajo sečnjo v tej meri, da v doglednem času sploh ne bodo več imeli za sečnjo sposobnih gozdov. Druge zopet skušajo s kontingentiranjem lesnega uvoza izsiliti prodajo svojih industrijskih izdelkov.

Kljub vsem tem uvoznim težavam pa bo lesna trgovina zopet oživela, ker je les tako potreben predmet, da ga ni mogoče izločiti iz svetovne trgovine. In takrat bo prišel čas tudi za jugoslovanski les in to tem bolj, ker je znan po svoji odlični kvaliteti.

Kaj more dati London?

Na to vprašanje odgovarja predsednik glavne zveze češkoslovaške industrije doktor Mühling to-le:

Ne smemo pričakovati, da se bodo že par tednov po zaključku londonske konference dvignile izvozne številke na konferenci udeleženi 66 držav. Že iz tehničnih razlogov se more tisoč delegatov le s težavo sporazumeti o vseh važnih in manj važnih vprašanih konferenca. Prav gotovo pa konferenca ne bo svetu škodovala. Kajti vsi osebni sestanki politikov, državnikov in gospodarstvenikov različnih narodov pomagajo, da se ljudje bolj spoznajo in zato tudi lažje razumejo. Kar nič si ne prikrivajmo: Največji del vse sedanje stiske izvira iz politike. S tem pa nočem reči, da bi bili voditelji politike krivi te stiske — pogosto je ravno nasprotno res. Politiki se prizadevajo, da bi omilili nasprotja, a so vezani po svoji okolici, da morajo dostikrat delati tudi proti svojemu prepričanju, ker bi še bolj komplicirali položaj, če bi izpustili vodstvo politike iz svojih rok. Kadar pa obstoji politična napetost, mora vedno gospodarstvo plačati račun. Zato upa gospodarstvo, da bo londonska konferenca olajšala napetost.

Prva naloga londonske konference bi morala biti, da svet za vse čase reši od kolebajočih valut. Je že kulturna sramota, da še vedno nimamo enotne svetovne valute.

Na vsem svetu ve najbolj priprosti človek, koliko je en meter, koliko ena konjska sila, koliko kilovatna ura in nobeni vladi ne bo nikdar prišlo na misel, da bi dekretirala, da bo od jutri naprej imel meter le 60 ali 70 centimetrov. Za vrednotenje blaga potrebujemo v gospodarstvu prav tako nespremenljivo merilo, kakor pri njegovi izdelavi v tvornici. In zato je enotna svetovna valuta neobhodno potrebna.

London pa bi moral dati tudi znižanje visokih carin. Carine so dostikrat le nepadalno orožje. O človeštvu smemo upati, da bo varovalo mir le, če mu ne damo nobenega nevarnega orožja v roke. Gospodarstvo potrebuje razorožitev, ki naj olajša državno gospodarstvo, zniža carine in s tem da ljudem cenejše blago. Visoke carine pomenijo gospodarsko in kulturno zapiranje pred svetom, one pomenijo dostikrat zaščito bolne domače industrije in visoke carine so ona blaznost, da ne kupujemo blaga tam, kjer ga dobimo v najbolj kakovosti in poceni. Visoke carine povečujejo nasprotja, ustvarjajo politično napetost in povzročajo ono negotovost, ki je tako nevarna gospodarstvu.

Enotno valuto in znižane carine bi morala dati londonska konferenca in samo to smemo od nje pričakovati z vso upravičenostjo.

Ataka na holandski goldinar

Splošno se je pričakovalo, da se bo po prihodu Rooseveltovega pooblaščenca prof. Moleya položaj na londonski konferenci izboljšal. To upanje pa se ni izpolnilo, ker je prof. Moley izjavil, da se o stabilizaciji valut sploh ne sme govoriti na londonski konferenci. Ta njegova izjava je napravila v vseh krogih konference zelo slab utis in zagovorniki zlate valute so izjavili, da bodo zapustili konferenco, če se ne bo na njej razpravljalo o stabilizaciji valut. Položaj je vsled tega postal tako napet, da je postal pesimističen o uspehu konference celo MacDonald. Obrnil se je direktno na Roosevelta in skušal doseči, da bi v tem vprašanju popustil.

V tem pa je prišlo novo iznenadenje in tečaj holandskega goldinarja je popustil. Že so se čule govorice, da tudi holandski goldinar ne bo mogel uteči usodi ameriškega dolarja in da bo tudi Holandska morala opustiti zlato veljavo. Vse pa kaže, da so te vesti mnogo prezgodnje in holandska banka je izjavila, da bo brezpogojno ohranila zlato veljavo goldinarja.

Padeč holandskega goldinarja je nastal iz raznih razlogov. V prvi vrsti je treba omeniti špekulacijo, ki se je z vso silo vrgla na goldinar, da zruši njegovo zlato veljavo. Vse pa kaže, da je napad špekulacije odbit, ker je mogla Nizozemska banka zadostiti vsem svojim obveznostim. Oddala je samo v zadnjih dneh za skoraj 50 milijonov goldinarjev, a se je vsled tega zmanjšalo njeno zlato kritje le od 77 na 75%. To kaže, da je pozicija Nizozemske banke trdna in da ni mogel niti prejšnji beg kapitala omajati njenega stališča. Čeprav je znižal ta beg zlato podlogo banke za 200 milijonov goldinarjev, je vendar zlato kritje še tako visoko, da absolutno ni nobene nevarnosti za goldinar.

Špekulacija se je s tako silo zagnala na goldinar vsled akcije znanega petrolejskega magnata Deterdinga, ki je dejal, da mora Holandska slediti primeru Amerike. Če tega ne stori, potem mora pasti njena zunanja trgovina, ker bodo cene holandskega blaga previsoke. Ista relacija, kakor nekdanj, mora zopet vladati med dolarjem, funtom in goldinarjem. En dolar je enak 25 goldinarjev, deset goldinarjev pa enemu funtu. Večina holandskega gospodarstva sveta pa ta predlog odklanja in vse kaže, da bo Holandska ohranila zlato valuto. Isto stališče zavzema tudi Švica, ki v zadnjem času enako močno trpi vsled bega kapitala. Tako je njena zlata podloga padla od 2533 milijonov šv. frankov na 1937 milijonov. Toda zlato kritje švicarskega franka znaša še vedno nad 90% in zato ni pričakovati, da bi Švica opustila zlato veljavo.

Veliko bolj pa je verjetno, da se bodo vse države z zlato valuto združile v skupni njeni obrambi. Brez ozira na Ameriko hočejo Francija, Švica in Holandska rešiti vprašanje enotne valute evropskih držav na zlati podlagi. Poizkus, da bi se tej akciji pridružila tudi Velika Britanija in

ostala s tem Amerika v valutnem vprašanju izolirana, pa se ni posrečil. Zaradi svojega posebnega položaja in zlasti zaradi svojih kolonij Anglija noče odkritega nasprotstva z Ameriko in zato se ne bo pridružila akciji držav z zlato valuto. Pač pa je verjetno, da bo stabilizirala funt in se s tem približala drugim evropskim državam.

Valutni odbor za tehnična vprašanja londonske konference je med tem sklenil o obtoku denarja važno resolucijo, ki bi mogla postati za podlago kompromisa med Ameriko in evropskimi državami. V svoji resoluciji pravi namreč odbor, da je za kritje bankovcev potrebno zlato, da pa zadostuje, če znaša zlato kritje 25% bankovcev v obtoku. Na to resolucijo je pristala tudi Francija, ki je doslej vedno zahtevala višje kritje.

Tako je londonska konferenca v valutnem vprašanju razdeljena na dva tabora. Na eni strani so evropske države z zlato valuto, ki hočejo ustanoviti zlati blok, na drugi strani pa je Amerika, ki je pripravljena za dvig cen še bolj znižati tečaj dolarja, ki je padel že za eno petino. Nekako srednje stališče pa zavzema Velika Britanija in zato ni izključeno, da se ji posreči doseči kompromis med obema skupinama. Vsekakor pa je skrajni čas, da bodo valute stabilizirane in da se že enkrat neha sedanja negotovost.

Adria prašek je boljši

SPOMENICA JUGOSLOVANSKE DELEGACIJE

Jugoslovanska delegacija je predložila gospodarskemu odboru londonske konference spomenico, v kateri pravi, da so nekatere notranje odredbe posameznih držav, ki pomenijo posredni protekcionizem, v znatni meri preprečile, da bi se mogle druge države poslužiti znižanja carin in preferencialnih postavk, ki so bile predvidene po trgovinskih pogodbah. Ker imajo te protekcionistične odredbe čisto interesen značaj, je bila vsaka intervencija proti njim nemogoča. Take odredbe v znatni meri onemogočujejo vsak uspeh carinskega premirja. Nato navaja jugoslovanska spomenica tudi vse druge odredbe, ki škodujejo zunanji trgovini. Vse te odredbe bi morala konferenca odpraviti ali jih vsaj omejiti na najnižjo mero.

SPREJEM V TRG. NADALJEVALNO SOLO

Združenje trgovcev obvešča učne gospodarje, da se v trg. nad. šolo sprejemajo le taki učenci in učenke, ki so dovršili najmanj 3 razrede srednje, oziroma meščanske ali pa 8. razredov osnovne šole. Šolski odbor prosi, da se gg. učni gospodarji tega sklepa držijo.

Skok žitnih cen v Ameriki

Cene žitu se dvigajo v Združenih državah še nadalje. Kupčija je živahna in pred dnevi je bil na čikaški borzi dosežen promet 208 milijonov bušljev, kar je le nekaj manj, kakor je bilo doseženo v dobi največje konjunktore. Cene so se zopet popravile za 5—6 centov. Julijska pšenica je bila zaključena po 97-25 in decembrska celo po 1 dolar in tri osminke centa. Od zaprtja bank se je povečala vrednost žitnih rezerv ameriškega farmerja za 745 milijonov dolarjev, od katere vsote odpade na pšenico 250 milijonov dolarjev. Od takrat se je popravila cena pšenice za 47 centov. Ta preobrat je nastal vsled skrajno slabe žetve, ki je bila tako slaba, kakor že 20 let ne. Po najnovejših vesteh bo manj kolo Združenim državam za domač konzum in za sejanje okoli 100 milijonov bušljev pšenice.

Velika pšenična hausse je potegnila za seboj tudi druga žita. Koruza se je popravila za 60 centov, oves je skočil od 14 centov na 40—48 centov. Tudi cena bombažu se je okrepila. Vsled dviga cen je splošno oživela nada v večjo kupno moč kmeta, kar je ugodno vplivalo na vse industrije. Tako je cena staremu železu narasla za 50 centov pri toni. Zelo je narasla proizvodnja jeklene industrije, ki danes že dosega 50 odstotkov svoje kapacitete. Število brezposelnih je padlo in je nižje od leta 1931.

Kljub velikemu dvigu cene za pšenico, pa bo stopil v veljavo davek na pšenico. Iz donosa tega davka se bodo plačevale kmetom, ki znižajo svoje posevke, posebne nagrade. Sedanja carina na pšenico je bila poleg tega povišana za 30 centov pri bušlju, da bo tudi na ta način zagotovljena kmetu visoka cena za žito.

Adria prašek je boljši

SLADKORNA KRIZA

Vsled prevelike trošarine na sladkor, 8-05 Din na kg, je padla potrošnja sladkorja v vsej Jugoslaviji v tej meri, da je finančni efekt povišane trošarine manjši, kakor pa je bil dosežen pred povišanjem. Nadaljnja posledica tega silnega padca sladkornega konzuma je, da leži v sladkornih tvornicah danes 6000 vagonov sladkorja. To pa bo imelo zopet posledico, da se bo znižala produkcija sladkorne repe in bodo kmetovalci zopet imeli manj zaslužka. Tako postaja sladkorna kriza vedno večja in zadeva vedno več prebivalstva. Edini izhod iz te krize je zmanjšanje trošarine, da se dvigne konzum sladkorja, ki je v Jugoslaviji že neverjetno nizek. Saj znaša povprečni konzum na prebivalca največ 3-5 kg, dočim znaša v Nemčiji 23-1 kg, v drugih državah pa še mnogo več.

UVEDBA ŽITNEGA REŽIMA V FRANCJI

Francoski senat je z 245:1 glasu sprejel zakonski načrt o regulaciji žitne cene. Po tem načrtu bo veljalo žito letošnje žetve 115 frankov za stot. Vsakega četrta leta se poviša cena za 5 frankov, dokler ne doseže 130 frankov za stot. Za poznejše žetve bo določil minimalno ceno francoski poljedelski minister.

Ponudbe. poupraševanja

Izvoz lesa (jelke, bukke, hrasta, parjene bukovine, jesena itd.) v Italijo. Interesantom, ki se zanimajo za izvoz prej navedenega lesa v Italijo, se je s ponudbami direktno obrniti na tvrdko C. Cardarelli & Co., Grottammare.

MORATORIJ NA BOLGARSKEM

Iz Sofije poročajo, da bo bolgarska vlada v kratkem predložila sobranju zakonski načrt, po katerem se uvaja na Bolgarskem tromesečni moratorij za notranje dolgov. Obenem pa bi se znižala maksimalna mera na 8 odstotkov.

GOSPODARSKI DOGOVOR MED MADJARSKO IN NEMČIJO

Med Madjarsko in Nemčijo je bil sklenjen dogovor, po katerem se obvezuje Nemčija, da bo uvozila iz Madjarske sadja in zelenjave za 5 milijonov mark, prevzela za 2 milijona holandskih goldinarjev madjarske koruze in po potrebi prevzela še za pet milijonov holandskih goldinarjev madjarske koruze in žita. Madjarska pa se je obvezala, da bo krila vso svojo potrebo kamnene soli v Nemčiji in nabavila najmanj 6500 vagonov soli.

Po svetu

Za novega mariborskega škofa je papež imenoval sedanjega mariborskega pomožnega škofa dr. Ivana Tomažiča.

Narodni poslanik Kuzmanović iz Kraljeva se je ustrelil v levo senco in kmalu nato umrl. Vzrok samomora še ni ugotovljen.

Sarajevski »Narod«, ki je bil glasilo nadškofa Sariča, je bil uradno ustavljen, ker je bil trikrat zaplenjen v enem mesecu.

Požar je uničil tekstilno tvornico v Župnici pri Krapini. V tvornici je bilo zaposlenih 800 ljudi.

Rumunska vlada je sprejela predlog naše vlade, da se sedanji trgovinski provizorij podaljša do 1. januarja 1934.

Litvinov se je sestal z rumunskim zunanjim ministrom Titulescom. Razpravljala sta o paktu nenapadanja, ki naj bi se sklenil med Rusijo in Rumunijo. Sestanek tolmačijo nekateri listi tudi kot viden dokaz zbližanja med Rusijo in Malo antanto.

Razorožitvena konferenca je odložena do 16. oktobra. Nemci so bili proti odložitvi, a je bil njih predlog odklonjen.

Mednarodna konferenca za delo je zaključila svoje zasedanje. Na zadnji seji je sprejela več raznih sklepov, tako resolucijo o pomoči nemškim beguncem, sklep, da pride predlog o uvedbi 40urnika na dnevni red prihodnje konference in da se prepovedo posredovalnice za delo, ki vrše ta posel proti plačilu.

Delavskega delegata na ženevski konferenci Leuchnerja so hitlerjevci po povratku v Nemčijo zaprli in ga v zaporu tako mučili, da bo najbrže ranam podlegel. Na konferenci v Ženevi so zato delegati vehementno nastopili proti tem hitlerjevskim metodam.

Lord Rothermeer je vložil v angleški spodnji zbornici predlog za revizijo mirovnih pogodb. Predlog je podpisalo samo šest poslancev.

Centrum je sklenil, da se stranka »prosto voljno« razpusti. S tem hoče centrum rešiti vsaj svoje premoženje pred zaplenbo. Kar se železnemu kancelarju Bismarcku ni posrečilo, to je sedaj dosegel Hitler in nekdanj tako mogočni centrum je prenehal.

Veliki mednarodni vlaki skozi Nemčijo so skoraj čisto prazni, ker se tujci izogibajo Nemčije.

Boj za nemško vojsko se je pričel po pisavi francoskih listov med hitlerjevci in nemškimi nacionalci. Hitlerjevci hočejo baje aretirati celo maršala Mackensena, ker je ta intimen prijatelj bivšega ministra Hugenbergja.

Hugenbergovo demisijo je predsednik Hindenburg sprejel.

Vsi pruski uradniki so dolžni vsakega tovarisa naznaniti, ki bi se neugodno izjavil o kakšnem ukrepu vlade. Po dekretu ministra Göringja je torej denuncijantstvo postalo na Pruskem uradna dolžnost.

Dunaj je sedež velike katoliške protirevolucije, ki hoče odcepiti katoliške Nemce od Nemčije. Vsi katoliški Nemci naj bi se združili v obnovljeni habsburški monarhiji, ki bi segala do Mene. Te senzacionalne vesti je sporočil bavarski justični minister na kongresu učiteljev v Münchenu.

Celo vrsto bombnih atentatov so izvršili hitlerjevci v Avstriji. Vlada je ukrenila obsežne varnostne odredbe, ni pa izključeno, da se bodo atentatorji sodili po pospešenem sodnem postopanju.

Pri dunajski podružnici Ufe so bili po nalogu iz Berlina odpušteni vsi židovski nameščenci.

V zadnjih 13 tednih je v U. S. A. v primeri z isto dobo lani narasla produkcija ameriških jeklen od 56 na 313%, tovarnih vagonov od 76 na 113% in poraba električnega toka od 89 na 110%.

Rumunska vlada namerava umetno dvigniti ceno žitu. V ta namen bo kupovala na trgu žito po višji ceni.

Kreuger je hotel pričeti ponarejati francoske, italijanske in španske bankovce, kakor sledi iz nekega pisma, ki ga je dobila policija v roke ob aretaciji neklih ponarejevalcev.

Velikanske povodnji so bile v Podkarpatski Rusiji. Trije okraji so odrezani od vsakega prometa. Tudi več mostov je voda odnesla, oz. podrla.

OBCNI ZBORI

Redni občni zbor Portland cementne tovarne d. d. Dovje v likvidaciji, bo dne 11. julija ob 11. v prostorih podružnice Jadranske-Podunavske banke v Ljubljani.

Denarstvo

FRANCIJA ODLOČNO ZA VALUTNO STABILIZACIJO

Francoska vlada je soglasno odobrila stališče svoje londonske delegacije, da je za Francijo valutna stabilizacija glavni cilj londonske konference. V tej točki Francija ne bo popustila. Nadalje zahteva Francija, da se racionalno organizira svetovna produkcija in da se skribi tudi za njeno pravilno razdelitev.

*

Prva hrvatska štedionica je sklenila, da bo zopet začela dovoljevati posojila. Zaradi večje likvidnosti pa bo dovoljevala le tromešecna in manjša posojila.

Skopljska občina je najela pri Beograjski zadrugi posojilo v višini 2 milijonov Din. Plačevala bo 10 odstotkov obresti, za posojilo pa jamči Mestna hranilnica. Poleg tega je Skopljje založilo še svoje dohodke od električne razsvetljave.

Nizozemska banka je povišala obrestno mero od 3,5 na 4,5 odstotkov.

Etonska in Letonska sta opustile zlato veljavo in prilagodile svojo valuto švedski kroni.

Zlata zaloga Angleške banke je dosegla v preteklem tednu rekordno višino 189,3 milijonov funtov.

Royal Dutch Petroleum Co bo izplačala 6-odstotno dividendo.

Zunanja trgovina

Tudi maja meseca je bila naša trgovinska bilanca aktivna. Po podatkih, ki jih je ravno objavila gen. direkcija carin, je znašal maja meseca naš izvoz 257.145 ton v vrednosti 244,2 milijonov Din. Lani je znašal le 175.063 ton v vrednosti 219,8 milijonov Din. Uvozili pa smo 63.949 ton blaga v vrednosti 237,8 milijonov Din. Lani v maju pa smo uvozili 55.027 ton v vrednosti 234,6 milijonov Din. Naša trgovinska bilanca je bila v maju aktivna za 6,4 milijone, dočim je bila lani pasivna za 14,8 milijonov.

Naš izvoz je v prvih 5 mesecih znašal 1.052.324 ton v vrednosti 1181,8 milijonov Din. Lani je znašal 893.980 ton v vrednosti 1125,4 milijonov Din. Po količini se je dvignil za 17,7%, po vrednosti vsled padca cen pa le za 5%.

V Atenah so se začela jugoslovansko-grška trgovinska pogajanja. Pogajanja potekajo ugodno in bodo najbrže v kratkem ugodno zaključena.

Med Češkoslovaško in Rumunijo je bilo dogovorjeno, da uvozi češkoslovaški žitni sindikat poleg dovoljenega kontingenta še 1000 vagonov rumunske koruze v skupni vrednosti 4 milijonov Kč. Ta uvoz koruze pa se izvrši zato, da se omogoči Rumunom obisk češkoslovaških kopališč. Po potrebi more žitni sindikat uvoziti še za 2 milijona koruze. Rumuni bodo torej s koruzo plačali bivanje v češkoslovaških kopališčih.

Argentina in Kanada sta pristali, da znižata pšenične posevke za 15 odstotkov. Upajo, da bo tudi Avstralija pristala na to znižanje.

Turška monopolska uprava je naročila cigaretni papir na Češkoslovaškem. Za dobavo papirja so se potezale skoraj vse evropske papirnice za cigaretni papir.

Anglo-Persian Oil Comp je povišala dividendo od 5 na 7,5%, čeprav je v smislu nove pogodbe izplačala Perziji večji delež.

Med Italijo in sovjetsko Rusijo se vodijo pogajanja zaradi večjih lesnih dobav Rusije.

Sovjeti so izvozili v prvih petih mesecih t. l. v Nemčijo za 105 milijonov mark zlata in za 10 milijonov mark srebra.

Lesni izvoz Poljske se je v prvih petih mesecih t. l. v primeri z lanskimi dvignil za 51%.

Švica je s 1. julijem ukinila vse nemške uvozne kontingente.

Izvoz Francije je znašal v prvih petih mesecih t. l. 7,55 milijard frankov, uvoz pa 12,7 milijard.

Dohodki švicarskih carinarnic so v zadnjih petih mesecih padli za 8,2 milijonov šv. frankov.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca nestalna; promet 2.698.806,21 dinarjev

Tekoči teden je zaključil — radi četrtkovskega praznika — z nekoliko manjšim deviznim prometom kakor pretečeni teden, katerega skupni promet je presegel tri milijone 152 tisoč dinarjev. Nazadovanje totedenskega deviznega prometa torej znaša 453 tisoč dinarjev.

Skupni devizni promet v mesecu juniju je dosegel 11 milijonov 648 tisoč dinarjev ali za 420 tisoč dinarjev manj kot v mesecu maju tekočega leta. S tem je zaključen devizni promet v prvi polovici 1933, katerega skupni zaključki (vštevši privatne kliringe) so presegli 60 milijonov dinarjev (60.411 tisoč dinarjev). Če primerjamo te številke z deviznim prometom lanskega leta v tem razdobju, ki je znašal skupno 114 milijonov 399 tisoč dinarjev, vidimo, da je letošnji devizni promet padel za nič manj kot 53.988 tisoč dinarjev ali skoro za polovico. Toda pri natančnejšem pregledu opazimo, da je znašal samo promet meseca januarja in februarja lanskega leta nad 79 milijonov 728 tisoč dinarjev, oziroma za 19.317 tisoč dinarjev več kot celotni letošnji devizni promet.

Devizna kupčija tega tedna se je na ljubljanski borzi razvijala tako-le:

26. junija Din 1.921.191,40 Din—Dunaj.
27. junija Din 138.188,16 Dunaj.
28. junija Din 84.327,06 Curih.
29. junija vsled praznika borza ni poslovala.
30. junija Din 555.099,59 Din—Dunaj.

Največji promet izkazuje ponedeljkov borzni sestanek, saj znaša blizu dva milijona dinarjev ali nad dve tretjini celotedskega prometa. Z najmanjšim dnevnim prometom je zaključil sredin borzni sestanek, ker ni dosegel niti sto tisoč dinarjev.

Narodna banka je tokrat intervenirala večinoma v Londonu, katerega je dala za 129 tisoč dinarjev na razpolago, dočim je bilo z njenim posredovanjem zaključeno Curiha le za 31 tisoč dinarjev.

Od privatnih zaključkov izkazuje privatni kliring v avstrijskih šilingih občuten padec — za nič manj kot en milijon 142 tisoč dinarjev napram minulemu tednu, medtem ko se je povečal promet v inozemskih dinarjih za več kot šeststotisoč dinarjev ter znaša doslej največje v poedinih tednih doseženo prometno število t. j. en milijon 701 tisoč dinarjev. Znatni prometni porast (143 tisoč dinarjev) izkazuje tudi privatni kliring v nemških markah.

Iz primerjanja totedenskih prometnih števil v posameznih devizah — napram prejšnjemu tednu (številke v oklepajih — vse v tisočih dinarjev) je razvrstitev sledeča: Din. deviza 1.701 (1.097), Dunaj (priv. klir.) 488 (1.638), Berlin (privatni klir.) 169 (9), Curih 154 (214), London 140 (157), Pariz 25 (9), Amsterdam 11 (11), New York 8 (0), Bruselj 2 (0) in končno Trst 1 (0).

Privatni kliring v avstrijskih šilingih je bil trgovan na bazi 8:85 na vseh borznih sestankih tekočega tedna, medtem ko v bonih grške Narodne banke ni bilo niti prometa, niti notie.

Devizna tečajnica očituje znatnejše tečajne oscilacije tekom tedna kot je razvidno iz spodnje tečajne razpredelnice:

	Dne 26. junija	Dne 30. junija
	najnižji	najvišji
Amsterdam	2303,18	2314,54
Berlin	1361,25	1372,05
Bruselj	802,46	806,40
Curih	1108,35	1113,85
Dunaj	194,75	196,35
New York	4591,60	4619,86
Pariz	225,88	227,—
Praga	170,79	171,65
Trst	301,01	303,41
Avstr. šil. v priv. klir.	8:85	8:85

Največji tečajni padec v tem razdobju kaže deviza New York in sicer za celih 72,22 točke, znatno manjši deviza Berlin (za 3,34 točke) in London (za 0,78 točke), dočim je Curih beležil skozi vse borzne dneve dosledno nespremenjeno; pravtako sta devizi Pariz in Praga notirali včeraj ob ponedeljkovih tečajih. Nasprotno pa so uvrstile svoje tečaje v tem času za 1:11 poena Bruselj, za 2:22 poena Amsterdam in za 0:39 poena Trst.

Budimpešta in Dunaj še vedno nista beležila, notie ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče

Tendenca neizpremenjena mlačna

V tem tednu ni bilo na ljubljanski borzi nikakih efektnih zaključkov. Na Vidov dan (28. t. m.) ni bilo nikakih efektnih notie.

Izmed industrijskih papirjev je bilo na torkovem in včerajšnjem borznem sestanku povpraševano po delnicah Trboveljske premožkopne družbe in obkraj po tečaju Din 135,— za komad.

Blairova posojila so v povpraševanju za par točk popustila, dočim so blagovne notie izostale. Včerajšnje notie so bile naslednje: 8% Blair 35 (denar) 38 (blago), 7% Blair pa 33:50 (denar) 36 (blago).

Investicijsko posojilo je bilo v ponedeljek nudeno po 46, v torek 47, medtem ko je včerajšnje povpraševanje beležilo ob ponedeljkovem tečaju (44).

Agrarne obveznice so bile nudene samo v ponedeljek po 26, njih denarni tečaj se je okrepil od ponedeljka (25) na petek (27) za dve točki.

Nasprotno je tečaj Seligmanovih obveznic v povpraševanju močnejše popustil in včeraj beležil 50 napram 54 v ponedeljek. Na včerajšnjem borznem sestanku je bil nuden ta papir po 52,—.

Beglučke obveznice so notirale od ponedeljka na petek takole: 34 (blago); 33, 34, —, 33 (denar).

Vojna škoda se je od ponedeljka (198) na torek (200) okrepila za dve točke in bila nudena po tem tečaju tudi na včerajšnjem borznem sestanku. Povpraševalo se je po tem papirju na bazi 195 dne 26. in 30. t. m., a 198 dne 27. t. m.

Lesno tržišče

Tendenca še vedno mlačna

V tekočem tednu ni bilo na tukajšnji borzi perfektuiranih nobenih zaključkov.

Povpraševanja:

35.000 kom. brsta, 38×158×2100 mm, 5.000 kom. brsta, 33×228×2100 mm, franko Postojna tranzit.

Circa 100 m³ bukovih testonov franko podbrod Sušak pristan.

Les za celuloze od 1 do 4 m, od 10 do 16 cm v vrhu, smreka z do 30% jelke. Cena franko vagon meja Jesenice.

Išče se večja količina zvočnega lesa (Tonholz), franko vagon nakladalna postaja.

20.000 kosov jesenovih remeljnov I., ravnih, brez grč, blago suho, dolžina 1,42 m, debelina 30/30 mm, dobava v juliju 1933, cena franko ital. meja z označbo teže za kub. meter.

Podmera paralelna 24 mm, 4 m, smreka jelka, franko podbrod Sušak.

Oglje prima bukovo, franko ital. meja.

Mednarodni borzni indeks

V splošnem je bila tendenca na svetovnih borzih v preteklem tednu krepka, vsled česar se je tudi okrepil mednarodni borzni indeks. Gibanje tečajev kažejo te številke.

Koncem 1927 = 100%	3.6.	10.6.	17.6.	24.6.
	1933			
London	61,9	61,3	61,9	62,9
Pariz	66,5	64,6	62,8	64,7
Bruselj	33,5	32,9	31,9	32,1
Amsterdam	35,8	34,6	34,1	35,6
Stockholm	11,7	11,5	11,3	11,4
Curih	47,9	47,3	48,4	49,0
Berlin	32,8	33,3	32,7	30,7
Praga	56,9	54,4	54,3	54,6
Dunaj	34,6	35,7	34,8	34,6
New York	56,7	58,7	54,2	58,8

Mednarodni borzni indeks je torej na podlagi tečajev desetih svetovnih borz v preteklem tednu narasel od 42,6 na 43,4%.

Konkurzi in prisilne poravnave

Odpravljen je konkurz trgovca Hartmana Petra v Ljubljani, ker ni kritja za stroške postopanja.

Uvedeno je poravnalno postopanje o imovini trgovca z mešanim blagom Košutnika Karola v Dobrovi pri Ljubljani. — Poravnalni sodnik Avsec, poravnalni upravnik Javornik Tone, revizor v Ljubljani. Narok za sklepanje poravnave dne 29. julija ob 9. Rok za oglasitev do 23. julija.

Potrjena je prisilna poravnava Stražarja Mateja, trgovca z usnjem in čevljarstvi potrebščinami v Domžalah.

Naš pravi domači izdelek

»TRGOVSKI TOVARIŠ«

Izšla je junijska številka te naše ugledne in skrbno urejevalne gospodarske revije. Kakor vedno, tako prinaša tudi najnovejša številka »Trgovskega tovariša« nad vse zanimive in aktualne članke. Na prvem mestu je omeniti uvodnik doktorja Windischerja. Z njemu lastno temeljito stjo razpravlja o našem gospodarstvu v lanskem in letošnjem letu. Brez ovinkov podaja natančno analizo našega gospodarskega življenja in vse napake, ki so krive, da ne napreduje naše gospodarstvo tako, kakor bi moglo in s tem tudi moralo. Posebej je še omeniti krasni slog, ki odlikuje dr. Windischerjev članek. — Monsignor Ujčič zaključuje svojo lepo razpravo o gospodarski etiki. — O kongresu Mednarodne trgovske zbornice na Dunaju poroča A. Zeleznikar, o gospodarski Mali antanti ter o medsebojnih odnosajih gospodarstva vseh držav Male antante pa dr. Šarabon. — Pregledno sliko o našem gospodarstvu v maju in juniju podaja D. P. — Kratek spis o neenakomernosti svetovnih blagovnih trgov zaključuje junijsko številko. — »Trgovski tovariš« se naroča pri »društvu »Merkur«, Trgovski Dom v Ljubljani in velja za vse leto le 36—dinarjev. — Naj ne bo uglednejšega trgovca, ki ne bi bil naročnik lista.

Vreče

kupuje in prodaja

ALOJZ GREBENC, Ljubljana
Tyrševa (Dunajska) cesta 36

VELIK NAPREDEK ČEŠKOSLOVAŠKE PRAŠČEREJE

Po podatkih štetja z dne 1. jan. 1933. se je dvignilo v enem letu število svinj in prašičev na Češkoslovaškem za 2,62 milijonov glav. Samo število plemenskih svinj je naraslo za 445.282 glav ali za 27,7 odstotkov. Med tem pa je konzum svinjskega mesa in masti padel za 12 do 15 odstotkov. Nastala je s tem nevarnost, da bodo jeseni cene na svinjskem trgu padle naravnost katastrofalno. Uvoz tujih prašičev pri tem ne bo dosti vplival, ker znaša število uvoženih prašičev le 6 do 8% vse porabe. Popolnoma nejasno je zato, kako bo mogla Češkoslovaška izpolniti svojo kompenzacijsko pogodbo z Madjarsko, ki ima pravico do uvoza znatnega števila prašičev.

Tudi število krav se je dvignilo in sicer za pol odstotka. Število ovac pa je še nadalje nazadovalo in padlo od 531.125 na 465.093.

Adria prašek je boljši

ZNIZANJE PLAČ V AMERIKI

Podjetja, ki hočejo dobiti od države posojila, morajo znižati plače najvišjih uradnikov. Predsednik zavoda Reconstruction Finance Corporation, ki izplačuje državna posojila, je določil to shemo za znižanje plač: Plače, ki znašajo več ko 100.000 dolarjev letno se znižajo za 60%, od 50.000 do 100.000 za 50%, od 25.000 do 50.000 za 40%, od 15.000 do 25.000 za 25%, od 10.000 do 15.000 za 15% in od 4.000 do 10.000 dolarjev za 10 odstotkov.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobl

in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4—6. Šeleburgova ul. 8. Telefon št. 22-72.

Dobava prodaje

Licitacija: V pisarni Odseka za trgovino, obrt in industrijo kr. banske uprave v Splitu se bo vršila dne 12. julija t. l. ofertalna licitacija za zakup banovinskega hotela v Jablanici na N. (Predmetni oglas je v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dne 6. julija t. l. bo pri Dravski delavnici v Ljubljani ofertna licitacija o dobavi 13.000 vijakov, 3000 matic, 10.000 podložnic, 4800 zakovic, 140 kg verig, 2755 kg raznega železa, 50 kg jekla, 300 kg karbida, 150 kub. metrov kisika, 25 kg tovtone masti, 25 kg petroleja, 51 kg krede, 55 kg žebeljev, 200 kosov steklenega papirja, 50 kg blank usnja in raznega orodja. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti delavnici, Kobaridska cesta 43.)

Licitacija. Pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu se vrši dne 13. julija t. l. tretja javna ofertalna licitacija za zakup bifeja na postaji Gabela.

Oddaja zakupa brivskega lokala na postaji Ljubljana gl. kol. bo z oferno licitacijo dne 7. julija t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani (Ljubljanski dvor, soba št. 59). (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, podrobni pogoji pa pri isti direkciji.)

Oddaja zavarovanja industrijskega kolesa v Vrapču pri Zagrebu se bo vršila potom ofertne licitacije dne 3. julija t. l. pri inženjerskem oddelku Komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Dobava premoga. Dne 12. julija t. l. se bo vršila pri Komandi Savske divizijske oblasti v Zagrebu licitacija o dobavi 60 ton premoga. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Nabava 35.000 kg papirja. Dravska direkcija pošte v Ljubljani razpisuje prvo licitacijo za dobavo 35.000 kg tiskovnega papirja. Licitacija bo dne 24. julija t. l.

ob 11. uri v pisarni rač. ekonomskega odseka, soba št. 42, Sv. Jakoba trg št. 2. Najkasneje do desetih na dan licitacije se mora položiti 50% kavecija. Inozemci so izključeni od te licitacije. Pogoji se lahko vpogledajo ali kupijo po Din 20— v pisarni poštne direkcije v Ljubljani.

Prodaja. Direkcija šum kraljevine Jugoslavije v Ljubljani proda na prvi licitaciji dne 14. julija 1933 večjo množino mehkega okroglega lesa, izdelanega v režiji v področju šumske uprave v Boh. Bistrici. — Pismene ponudbe sprejema do dne 14. julija t. l.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do dne 1. julija t. l. ponudbe o dobavi 2000 kg la bučnega olja in 3500 kg riža.

Strojni oddelček Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do dne 10. julija t. l. ponudbe za dobavo 500 zvitkov brzinomerilnih trakov 60 km in 200 zvitkov brzinomerilnih trakov 100 km, sistema »Haushalter«-original.

Gradbeno oddeljenje direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do dne 7. julija t. l. ponudbe o dobavi 200 kom. vil za gramoz po skici, ki je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani in do dne 7. julija t. l. glede dobave ognjegasnih cevi.

Direkcija državnega rudnika v Banja Luki sprejema do dne 13. julija t. l. ponudbe o dobavi 10.000 kg kalcijevega karbida.

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do dne 13. julija t. l. ponudbe o dobavi 20 ovalnih kolutev (»Mannlochringe«) in krogljčnih ležajev in do dne 20. julija t. l. glede dobave jeklene žice.

Komanda Pomorskega Vazduhoplovstva v Divuljah sprejema do dne 13. julija t. l. ponudbe o dobavi cirkularik, raznih listov za žage, svetrov (durgelj), steklorezov, mizarskih tolkačev itd. in o dobavi 100 parov kožnatih rokavic obloženih s krznom za avijatiko. (Slika rokavic na vpogled pri Zbornici za TOI v Ljubljani.)

Komanda mornarice kraljevine Jugoslavije v Zemunu sprejema do dne 14. julija t. l. ponudbe o dobavi 6700 ton domačega premoga.

Komanda pomorskega arzenala v Tivtu sprejema do dne 18. julija t. l. ponudbe o dobavi 7980 raznih ščetk za ribanje in ščetk za parkete, 800 brezovih metel in 4000 metel iz sirkove slame; do dne 19. julija t. l. o dobavi kavčuka, kavčukovih cevi, razne lepenke, klingerita, bombaža, azbestnega platna, azbesta v ploščah, azbestnega prahu itd. ter lepila za les, lepila za kavčuk in lepila za linolej; do dne 20. julija t. l. o dobavi 2 zidnih kontrolnih ur; do dne 21. julija t. l. o dobavi razne aluminijaste posode in do dne 24. julija t. l. o dobavi 4000 kg podplatov iz krupona.

Komanda pomorskega vazduhoplovstva v Divuljah sprejema do dne 5. julija t. l. ponudbe o dobavi 24 navadnih ročnih ur (stoparic).

Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do dne 6. julija t. l. ponudbe o dobavi 12 paketov a 100 komadov splint, 1150 kg navadnih žebeljev in 22 komadov pločevine iz kóvnega železa.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do dne 5. julija t. l. ponudbe za dobavo 100 kg dynamo olja, 800 kg olja za vozičke (vulkansko olje) in 800 kg cilindri olja za zasičeno paro ter 100 kg cilindri olja za pregreto paro, 12.000 krajnikov in 200 m³ jamskega lesa, smreka ali bor.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do dne 12. julija t. l. ponudbe o dobavi 300 kg masti za jamske vozičke, 260 m mannesmanovih cevi (jeklenih, brezšivnih za pritisk 30 atm.), dalje o dobavi 1 tropolnega sklepara v litoželezni skrinji z ampermetrom.

(Predmetni oglašji z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

»SLUŽBENI LIST«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 28. junija objavlja med drugim: Naredbo o izpremembah in dopolnitvah naredb o izvajanju uredbe o organizaciji posredovanja dela — Razpis o ocarinjanju preje iz umetne svile — Objave o pobiranju občinskih trošarin — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

VII. POROČILO HMELJARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO O STANJU HMELJSKIH NASADOV.

Zalec v Savinjski dolini, 30./VI. 1933.

V zadnji tretjini meseca junija smo imeli uprav pravcato »aprilske« vreme, ki je sicer prineslo delno zboljšanje hmeljskih nasadov, ki je pa zelo oviralo v polnem teku se nahajajočo košnjo travnikov. Prekinjajoče pa vendar stanovitne padavine so zmečale zemljo tako, da je oviralo drugo visoko nasipanje rastlin in snenjenje vrst. Po sedanjem stanju nasadov ki pa kažejo obilo vitkih in koničastih rastlin, smemo pričakovati le srednje veliko letino. Nasadi so za drugo zdravi brez škodljivcev. Društveni odbor.

Irzna poročila

DUNAJSKI TRG

Na goveji trg z dne 26. junija je bilo postavljanih 1822 živali in sicer 874 volov, 456 bikov in 492 krav. Od teh je bilo iz Jugoslavije 97 volov, 6 bikov in 7 krav. Cene so bile te: Tvorniški voli od 1.25 do 1.40, navadni voli I. vrste po 1.20—1.28, II. vrste po 1.05—1.15, III. vrste po 1.00 do 1.05, bikli po 1.— do 1.15, krave po 0.90 do 1.10, mršava živina po 0.70—0.95 šilingov za kg. Promet je bil miren. Prva in srednji voli so se pocenili za pet grošev, slabi voli in krave so ohranili staro ceno, bikli pa so se podražili za pet grošev.

Na svinjski sejem z dne 27. junija je bilo prignanih skupno 12.069 svinj. Od teh je bilo iz Jugoslavije 1766 špeharjev in 40 pršutarjev. Cene so bile te: Mangalica I. vrste po 1.23—1.28, II. vrste po 1.20—1.23, jugoslovanske prima po 1.30—1.45, jugoslovanske srednje po 1.22—1.27, jugoslovanske slabše vrste po 1.17—1.20, lahki pršutarji so bili 1.50—1.75, težki po 1.20 do 1.45, križani po 1.25—1.45 šilingov. Pri slabem prometu so notirale madjarske debele svinje za 7 do 10 grošev ceneje, do čim je ostala cena pršutarjem neizpremenjena.

VELETRGOVINA
A. ŠARABON
V LJUBLJANI
priporoča specerijsko blago, več vrst žganja, moko ter
deželne pridelke, kakor tudi raznovrstno rudniško vođo
Lastna pražarna za kavo in mlini
za dišave s električnim obratom
Telefon št. 2666 Ceniki na razpolago!

„KUVERTA“
D. Z. O. Z.
LJUBLJANA
Karlovska c. 2 Vožarski pot 1
TVORNICA KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

KLIŠEJE

vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
klišarna
ST. DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

● Pleskarsko in sobo-slikarsko delo
● izvršuje po najugodnejših pogojih

Ivan Genussi

Liubljana

Igriška ulica šte. 10

Telefon 22-67

Brzjavljavi: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik: Josip Verlič

Ljubljana

Dunajska cesta 33

Ustanovljeno leta 1840

Zaloga špirita,

raznega žganja in

konjaka.

Mineralne vode.

Ceniki na razpolago

Higienske instalacije

kleparstvo, krovstvo, strelovodi

Jakob Fligl dediči

Ljubljana

Telefon 33-53

Rimska cesta 2

Gregorčičeva ulica 5

Naročajte „Trgovski list“!

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA GREGORČIČEVA št. 23

Telefon 25-52 Telegram: Tiskarna Merkur

Skladiščnik, kletar in hišni električar
trgovsko izvežban možki, zmožen samostojnega vodstva, vešč tudi nemščine, s prvovrstnimi referencami, išče klerkoti službo. Ponudbe na upravo „Trgovskega lista“ pod značko „Zanesljiv in vsestransko zmožen“

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek — Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani